

**บันทึกผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียน**  
**เลขที่ กน.อพร.RC 003/2553 : วันที่ 9 มิถุนายน 2553**

ตามระเบียบองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย  
ว่าด้วยการรับและพิจารณาเรื่องร้องเรียนของประชาชน พ.ศ.2551  
โดย คณะอนุกรรมการรับและพิจารณาเรื่องร้องเรียนจากประชาชน

---

- เรื่องร้องเรียน**
1. รายการ “ความรู้คือประทีป สู่ทศวรรษใหม่” ตอนขยะ recycle  
ออกอากาศเมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2553 นำเสนอที่เข้าข่ายโฆษณาแฝง
  2. กรณีนักข่าวมีกริยาไม่สุภาพต่อประชาชนที่มาร้องทุกข์ (นักข่าวภาคสนาม  
ปฏิบัติงานในพื้นที่การชุมนุมทางการเมือง เมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2553)
  3. รายการ “ชั่วโมงทำกิน” ตอน ตลาดहनมนเมือง  
ออกอากาศเมื่อวันที่ 12 เมษายน 2553 นำเสนอที่เข้าข่ายโฆษณาแฝง

1. **เรื่องร้องเรียน** การนำเสนอเนื้อหารายการ “ความรู้คือประทีป สู่ทศวรรษใหม่” ตอนขยะ recycle  
ออกอากาศเมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2553 มีการนำเสนอที่เข้าข่ายโฆษณาแฝง

**มติคณะอนุกรรมการรับเรื่องร้องเรียนไว้พิจารณา :**

การประชุมคณะอนุกรรมการฯ ครั้งที่ 3/2553 เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2553

**มติคณะอนุกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียน :**

การประชุมคณะอนุกรรมการฯ ครั้งที่ 3/2553 เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2553

**มติคณะกรรมการนโยบายรับรองการพิจารณาของคณะอนุกรรมการฯ :**

การประชุมคณะกรรมการนโยบาย ครั้งที่ 11/2553 เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2553

**ข้อพิจารณาของคณะอนุกรรมการฯ**

**ข้อพิจารณาของคณะอนุกรรมการฯ**

คณะอนุกรรมการรับและพิจารณาเรื่องร้องเรียนจากประชาชน ได้พิจารณาโดยยึดหลักการพิจารณาว่ามีผลกระทบต่อข้อบังคับส.ส.ท. ว่าด้วยจริยธรรมของวิชาชีพเกี่ยวกับการผลิตและการเผยแพร่รายการ พ.ศ. 2552 ข้อ 6.7 ความว่า “ผู้ปฏิบัติงานต้องหลีกเลี่ยงและใช้วิจรรย์ญาณอย่างรอบคอบในการนำเสนอภาพ ข้อความ หรือสัญลักษณ์ของสินค้า บริการเพื่อธุรกิจการค้า การส่งเสริมการขาย

การนำเสนอชื่อหรือสัญลักษณ์ของสินค้าและบริการเพื่อธุรกิจการค้า อาจกระทำได้เมื่อมีความจำเป็นเพื่อ งานข่าวหรือรายการ แต่ต้องปิดบัง ชื่อ ตราสินค้า สัญลักษณ์ เว้นแต่สินค้าหรือบริการนั้นๆเป็นข่าว หรือภาพ ชื่อ ตราสินค้า สัญลักษณ์นั้นเป็นพื้นหลังที่ไม่โดดเด่น ชัดแจ้ง และไม่สื่อว่าเป็นการเจตนา หรือการหลีกเลี่ยง เป็นเหตุสุดวิสัย”

คณะอนุกรรมการพิจารณาจากเทปรายการ หนังสือชี้แจงจากผู้ผลิตรายการ รวมทั้งคำชี้แจงจากเจ้าหน้าที่ส.ส.ท.ผู้เกี่ยวข้องกับการนำเสนอรายการแล้วเห็นว่าผู้ผลิตไม่มีเจตนาที่จะนำเสนอการโฆษณาแฝงเป็นการนำเสนอประเด็นของขยะ recycle ซึ่งปรากฏภาพผลิตภัณฑ์บางส่วน โดยไม่มีกรกล่าวถึงชื่อผลิตภัณฑ์ แต่อย่างไรก็ตามคณะอนุกรรมการมีความเห็นว่าผู้ผลิตรายการควรเพิ่มความระมัดระวังในการนำเสนอรายการที่มีภาพ ข้อความ หรือสัญลักษณ์ของสินค้า เช่น ในการนำเสนอช่วงสัมภาษณ์ ปรากฏให้เห็นชื่อยี่ห้อของผลิตภัณฑ์เครื่องเรือน บางช่วงปรากฏโลโก้ของผลิตภัณฑ์

### **ผลการพิจารณา (มติที่ประชุมคณะอนุกรรมการรับและพิจารณาเรื่องร้องเรียนจากประชาชน)**

รายการ“ความรู้คือพระทีป สู่ทศวรรษใหม่” ตอนขยะ recycle ที่แพร่ภาพ เป็นรายการให้ความรู้ เป็นประโยชน์ต่อสังคม และผู้ผลิตรายการไม่มีเจตนาให้มีการนำเสนอโฆษณาแฝง แต่อย่างไรก็ตามผู้ผลิตรายการควรเพิ่มความระมัดระวังในการนำเสนอภาพที่ปรากฏภาพ ข้อความ หรือสัญลักษณ์ของสินค้า ให้มากขึ้น เพื่อมิให้เข้าข่ายเป็นการโฆษณาแฝง ทั้งนี้ ให้แจ้งผลการพิจารณาต่อผู้ผลิตรายการ และเพื่อนำไปใช้เป็นบทเรียนในการผลิตรายการต่อไป

### **ผลการรับรองมติ (มติรับรองโดยคณะกรรมการนโยบาย)**

คณะกรรมการนโยบายรับรองรายงานของอนุกรรมการร้องเรียน

**2. เรื่องร้องเรียน** นักข่าวมีกิริยาไม่สุภาพต่อประชาชนที่มาร้องทุกข์ (นักข่าวภาคสนามปฏิบัติงานในพื้นที่การชุมนุมทางการเมือง เมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2553) โดยผู้ร้องเรียนได้ขอให้นักข่าวภาคสนามของทีวียุโรปที่อยู่ในพื้นที่เหตุการณ์ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ถูกปิดตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน ช่วยประสานไปยังหน่วยราชการ (ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.)) เพื่อขอให้เจ้าหน้าที่ทหารเปิดพื้นที่ให้ประชาชนเข้าไปลงทะเบียนในพื้นที่อาคารใบหยก แต่นักข่าวกล่าวโต้ตอบด้วยวาจาที่ไม่สุภาพ ซึ่งผู้ร้องเรียนมีความเห็นว่าทีวียุโรปเป็นทีวีสาธารณะ ควรเป็นกระบอกเสียงให้กับประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน จึงร้องเรียนว่านักข่าวควรมีจิตวิญญาณของความเป็นนักข่าวทีวียุโรป ซึ่งเป็นทีวีของประชาชน

### **มติคณะอนุกรรมการรับเรื่องร้องเรียนไว้พิจารณา :**

การประชุมคณะอนุกรรมการฯ ครั้งที่ 3/2553 เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2553

### **มติคณะอนุกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียน :**

การประชุมคณะอนุกรรมการฯ ครั้งที่ 3/2553 เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2553

### **มติคณะกรรมการนโยบายรับรองการพิจารณาของคณะอนุกรรมการฯ :**

การประชุมคณะกรรมการนโยบาย ครั้งที่ 11/2553 เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2553

### **ข้อพิจารณาของคณะกรรมการฯ**

คณะกรรมการรับและพิจารณาเรื่องร้องเรียนจากประชาชน เห็นว่าเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องที่ไม่มีหลักฐานการออกอากาศเผยแพร่ แม้จะเกี่ยวข้องกับข้อบังคับส.ส.ท.ว่าด้วยจริยธรรมของวิชาชีพเกี่ยวกับการผลิตและการเผยแพร่รายการ พ.ศ.2552 แต่ประเด็นที่สำคัญยิ่งกว่าคือ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับข้อบังคับส.ส.ท.ว่าด้วยจริยธรรมของ กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน พ.ศ. 2551 จึงเห็นว่าควรเป็นหน้าที่ของฝ่ายบริหารในการตรวจสอบข้อเท็จจริง และพิจารณา

### **ผลการพิจารณา (มติที่ประชุมคณะกรรมการรับและพิจารณาเรื่องร้องเรียนจากประชาชน)**

ให้นำส่งเรื่องร้องเรียนดังกล่าวให้ฝ่ายบริหารตรวจสอบข้อเท็จจริงและพิจารณาตามกลไกการพิจารณาของฝ่ายบริหาร

### **ผลการรับรองมติ (มติรับรองโดยคณะกรรมการนโยบาย)**

คณะกรรมการนโยบายรับรองรายงานของอนุกรรมการร้องเรียน

**3. เรื่องร้องเรียน** การนำเสนอเนื้อหารายการ “ซั้วโหม่งทำกิน” ตอน ตลาดแหนมเนือง ออกอากาศเมื่อวันที่ 12 เมษายน 2553 มีการนำเสนอที่เข้าข่ายโฆษณาแฝง

### **มติคณะกรรมการรับเรื่องร้องเรียนไว้พิจารณา :**

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ 3/2553 เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2553

### **มติคณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียน :**

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ 3/2553 เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2553

### **มติคณะกรรมการนโยบายรับรองการพิจารณาของคณะกรรมการฯ :**

การประชุมคณะกรรมการนโยบาย ครั้งที่ 11/2553 เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2553

### **ข้อพิจารณาของคณะกรรมการฯ**

คณะกรรมการรับและพิจารณาเรื่องร้องเรียนจากประชาชน ได้พิจารณาโดยยึดหลักการพิจารณาผลกระทบต่อข้อบังคับส.ส.ท.ว่าด้วยจริยธรรมของวิชาชีพเกี่ยวกับการผลิตและการเผยแพร่รายการ พ.ศ.2552 ดังนี้

ข้อ 6.6 ผู้บริหารด้านข่าวและด้านรายการ พนักงานและผู้ปฏิบัติงาน ต้องไม่นำเสนอข่าว รายงาน หรือจัดหาและผลิตรายการ เพื่อเอื้อประโยชน์อย่างเปิดเผยหรืออย่างแอบแฝง หรือเพื่อสร้างความได้เปรียบทางธุรกิจหรือทางการเมือง แก่บุคคล กลุ่มบุคคลหรือหน่วยงานใด รวมทั้งไม่ใช่ข่าว รายงาน หรือรายการขององค์กร เป็นสิ่งแลกเปลี่ยนเพื่อประโยชน์ตนและพวกพ้อง และ

ข้อ 6.7 ความว่า “ผู้ปฏิบัติงานต้องหลีกเลี่ยงและใช้วิจรรณญาณอย่างรอบคอบในการนำเสนอภาพ ข้อความ หรือสัญลักษณ์ของสินค้า บริการเพื่อธุรกิจการค้า การส่งเสริมการขาย

การนำเสนอชื่อหรือสัญลักษณ์ของสินค้าและบริการเพื่อธุรกิจการค้า อาจกระทำได้เมื่อมีความจำเป็นเพื่องานข่าวหรือรายการ แต่ต้องปิดบัง ชื่อ ตราสินค้า สัญลักษณ์ เว้นแต่สินค้าหรือบริการนั้นๆเป็นข่าวหรือภาพ ชื่อ ตราสินค้า สัญลักษณ์นั้นเป็นพื้นหลังที่ไม่โดดเด่น ชัดแจ้ง และไม่สื่อว่าเป็นการเจตนา หรือการหลีกเลี่ยงเป็นเหตุสุดวิสัย”

คณะกรรมการฯพิจารณาจากเทปรายการแล้วเห็นว่าการนำเสนอมีลักษณะเป็นการโฆษณา/ประชาสัมพันธ์ให้กับร้านอาหารร้านหนึ่ง ซึ่งหากเป็นการนำเสนอรายการเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับ “แหลมเมือง” ในฐานะที่เป็นอาหารพื้นบ้าน อาหารท้องถิ่น ควรนำเสนอให้เห็นการผลิตของชาวบ้านหลายราย แต่การนำเสนอในรายการดังกล่าว นำเสนอร้านอาหารเพียงแห่งเดียว มีการถ่ายภาพ พูดคุยกับเจ้าของร้านอาหาร ซึ่งเป็นลักษณะเป็นการโฆษณา/ประชาสัมพันธ์อย่างชัดเจน ซึ่งถือว่าขัดต่อข้อบังคับจริยธรรมของวิชาชีพฯ ข้อ 6.6 และ 6.7

แต่เนื่องจากไม่มีบุคคลภายนอกร้องเรียนเรื่องดังกล่าวต่อคณะกรรมการฯ จึงควรให้ฝ่ายบริหาร โดยคณะกรรมการจริยธรรม ดำเนินการพิจารณาในประเด็นการละเมิดข้อบังคับจริยธรรม และพิจารณาในประเด็นการมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับการนำเสนอรายการด้วย ทั้งนี้เนื่องจากคณะกรรมการฯได้เคยพิจารณาการนำเสนอรายการ “ชั่วโมงทำกิน” ในกรณีการนำเสนอข้อมูลสายการบินต้นทุนต่ำ (Low Cost Airline) ว่ามีลักษณะการนำเสนอมืดตอข้อบังคับส.ส.ท.ว่าด้วยจริยธรรมของวิชาชีพฯ ข้อ 6.6 และ 6.7 ไปแล้ว และได้เสนอแนะให้ฝ่ายบริหารตักเตือนผู้เกี่ยวข้องให้จัดทำรายการโดยคำนึงถึงกรอบจริยธรรมของวิชาชีพฯ และให้ผู้บริหาร หรือกองบรรณาธิการพิจารณาตรวจสอบเนื้อหา scrip รายการให้ถี่ถ้วนก่อนการนำเสนอ เพื่อให้การนำเสนอเป็นประโยชน์ต่อสังคม แต่จัดทำรายการก็ยังไม่ผิดซ้ำอีก อีกทั้งการนำเสนอประเด็น “ตลาดแหลมเมือง” ดังกล่าวก็ไม่มีบริบทที่ลึกซึ้ง ดังนั้น รายการ “ชั่วโมงทำกิน” ควรปรับเปลี่ยนควรปรับเปลี่ยนแนวทางการนำเสนอรายการอย่างมีบริบทที่ลึกซึ้ง เป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยแท้จริง

### **ผลการพิจารณา (มติที่ประชุมคณะกรรมการรับและพิจารณาเรื่องร้องเรียนจากประชาชน)**

ให้ประธานคณะกรรมการรับและพิจารณาเรื่องร้องเรียนจากประชาชน ทำหนังสือแจ้งให้ผู้อำนวยการ ส.ส.ท.รับทราบและดำเนินการให้ฝ่ายบริหารใช้กลไกของ “คณะกรรมการจริยธรรม” ดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อผู้รับผิดชอบรายการ “ชั่วโมงทำกิน” ในการนำเสนอประเด็น “ตลาดแหลมเมือง” ทั้งในประเด็นการละเมิดข้อบังคับจริยธรรม และประเด็นการมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับการนำเสนอรายการ เนื่องจากเป็นการละเมิดข้อบังคับจริยธรรมฯซ้ำในความผิดเดิม และเมื่อดำเนินการแล้วให้ฝ่ายบริหารแจ้งผลการดำเนินการให้คณะกรรมการรับและพิจารณาเรื่องร้องเรียนทราบด้วย

### **ผลการรับรองมติ (มติรับรองโดยคณะกรรมการนโยบาย)**

คณะกรรมการนโยบายรับรองรายงานของอนุกรรมการร้องเรียน

นางสาวสมพร จตุญอุปการ

อนุกรรมการและเลขานุการ

ผู้บันทึก

นายจอน ینگภากรณ์

ประธานอนุกรรมการฯ

ผู้ตรวจสอบ